

Stokastiset mallit
Harjoitukset 11.2.2002
-3-

(1) Olkoon

$$p(k, l)_{k, l=0,1,2} := \begin{pmatrix} \frac{1}{3} & \frac{2}{3} & 0 \\ \frac{1}{2} & 0 & \frac{1}{2} \\ 0 & 1 & 0 \end{pmatrix}$$

siirtymämatriisi.

- (a) Laske $\mathbb{P}(f_{k+3} = 1, f_{k+2} = 0, f_{k+1} = 1 | f_k = 2)$ käyttämällä step-by-step kaavaa.
- (b) Laske $\mathbb{P}(f_{k+4} = 1 | f_k = 1)$ käyttämällä, esimerkiksi, Chapman-Kolmogorov-yhtälöitä.

(2) Olkoon $(f_i)_{i=0}^{\infty}$ Markovin ketju.

(a) Osoita, että

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(f_{i+2} = x_{i+2}, f_{i+1} = x_{i+1} | f_i = x_i) = \\ \mathbb{P}(f_{i+2} = x_{i+2} | f_{i+1} = x_{i+1}) \mathbb{P}(f_{i+1} = x_{i+1} | f_i = x_i). \end{aligned}$$

(b) Osoita, että

$$\begin{aligned} \mathbb{P}(f_{i+1} = x_{i+1}, f_{i-1} = x_{i-1} | f_i = x_i) = \\ \mathbb{P}(f_{i+1} = x_{i+1} | f_i = x_i) \mathbb{P}(f_{i-1} = x_{i-1} | f_i = x_i). \end{aligned}$$

Vihje kohtiin (a) ja (b): Käytä ensin ehdollisen todennäköisyyden määritelmää $\mathbb{P}(A|B) = \frac{\mathbb{P}(A \cap B)}{\mathbb{P}(B)}$. Tämän jälkeen voit muuttaa yhtälöt Markovin ketjujen teoriasta tutuiksi yhtälöiksi.

(3) Olkoot f_0, f_1, f_2 riippumattomia satunnaismuuttujia joiden arvojoukko on $X = \{1, 2, \dots, M\}$. Nyt funktiot (f_0, f_1, f_2) voidaan tulkita Markovin ketjuksi, jonka tila-avaruus on X . Oletetaan, että (marginaali) jakaumat ovat

$$\begin{aligned} p_0(l) &= \mathbb{P}(f_0 = l), \\ p^{(1)}(l) &= \mathbb{P}(f_1 = l), \\ p^{(2)}(l) &= \mathbb{P}(f_2 = l), \end{aligned}$$

kun $l=1, \dots, M$.

Laske siirtymämatriisit T_1 ja T_2 .

Jos *homogeeninen* Markovin ketju koostuu riippumattomista satunnaismuuttujista, niin mitä voit sanoa näiden satunnaismuuttujien jakaumista?